

Časopis Výboru pro zabezpečení osob, které se na základě amnestie vrátí do ČSR

PŘEDSEDA VLÁDY ČSR odpovídal na dotazy novinářů

Dne 24. května byla v Praze uspořádána tisková konference novinářů s předsedou vlády Villamem Širokým. Zúčastnili se jí četní domácí novináři i dopisovatelé zahraničních listů a zpravodajských agentur, působící v ČSR. Uspořádáním této konference vyhověl předseda vlády žádostem některých zahraničních dopisovatelů, kteří si

takové setkání zejména poslední dobou přáli. Úvodem promluvil Villam Široký výklad o politice a hospodářské situaci ČSR. Soudíme, že naše čtenáře budou především zajímat odpovědi předsedy vlády na otázky zahraničních dopisovatelů — a proto alespoň některé z nich — pokud místo dovoli — zkráceně uveřejňujeme.

Otázka dopisovatele ADN Tautze: O svatodušní neděli se onaly v západním Německu tak zvané sjezdy Landsmannschaftů, které sloužily šovinistickému a revanšistickému vlivování bývalých přesídleneců. V Mnichově promluvil a tak zvaném »sudetoněmeckém dnu« pan Seeböhm. Při m dal najevo, že západoněmečtí revanšističtí politikové htějí vznést nároky na všechny oblasti, které Hitler ukoupil aké stanovisko zaujímá ČSR k takovým výrokům západoněmeckých politiků, které ohrožují mír a bezpečnost?

Předseda vlády Villam Široký: Přiznám, že jsem nečetl vedený revanšistický projev. V zásadě soudím, že je možno m litovat, že veřejní činitelé Německé spolkové republiky si nálezitě neuvědomují vývoj mezinárodní situace, že si euvědomují sílu těch společenských proudů na celém světě, které usilují o zmírnění mezinárodního napětí, o mírové užití mezi národy.

Československo považuje své nynější státní hranice za efinitivní a odmítá všechny revisionistické náklady. Vychází toho, že někteří veřejní činitelé Německé spolkové republiky nálezitě nedoceňují význam těch sil, které střezí listvost a nedotknutelnost československého státního zemi.

Otázka dopisovatele »New York Times« Sydneye Grusona: Co je pravdy na tom, že prezident Zápotocký odstoupí svého úřadu ze zdravotních důvodů a že úřad prezidenta publiky bude pak vůbec zrušen? — 2. Co je pravdy na m, že došlo k zatýkání studentů v důsledku nedělního maršového průvodu? — 3. Nemá čs. vláda v úmyslu vyhlásit dobnou všeobecnou amnestii, jaká byla vyhlášena v Polu?

Předseda vlády Villam Široký: Absolutně nepomyšlím to, zrušit úřad prezidenta republiky. Považujeme úřad esidenta republiky v našem společenském zřízení za velmi známý a nejsou žádné vnitropolitické ani mezinárodní činy, abychom úřad hlavy státu zrušili. Přestože presint republiky soudruh Zápotocký zde není přítomen, mohu máci i zahraniční korespondenty ubezpečit, že se cítí lmi dobře, je zdravý, a mohu-li se vyjádřit obrazně, cítí se iblížně asi tak dobře, jako mladý americký skaut, a dále h, svůj úřad bude dlouhá léta s úspěchem vykonávat.

Pokud jde o druhou otázku, mohu velmi jednoznačně odvědt: Nezavřeli jsme ani jednoho studenta, neuválili ne vazbu na nikoho a nemáme ani v úmyslu zavírat nebo stat.

to je už tak na tomto světě. Když někteří lidé vidí u nás ké demokratické svobody, byl to lidové demokratickému zení zazlivali. Kdybychom tak majáles zakázali, byli by i ličili jako tyrany. Na majáles se nic nestalo. Pro lidové nokratické zřízení není žádným neštěstím, že studenti i kritisuji. Studenti mají právo, aby projevili své názory las, a my máme zase právo říci: V té a v té ptáče ámi souhlasíme a v té a v té otázce s vámi nesouhlasíme. okud jde o třetí otázku: Je možno napodobovat druhé ty. Mě bychom mohli také napodobit rozhodnutí Polské vé republiky v otázce amnestie. Formálně bychom mohli é vyhlásit amnestii, ale nemáme koho propustit. V našich eních sedí několik desítek či stovek občanů, kteří odsouzení na základě našich retribučních zákonů, kteří lopustili zločin proti českému nebo slovenskému národu obě nesvobody, pak občané, kteří se dopustili velezrady bo špionáže a podle socialistických zákonů právem odpají své tresty. Naše justiční orgány zkoumají každý příslhlediska zákonnosti. Zjistí-li sebemenší znaky nedonění nebo porušení zákonných předpisů, je v jejich moci ly a chyby napravit.

Otázka redaktora listu »News Chronicle« Forresta: Ne-no bylo oznámeno rozhodnutí vlády SSSR snížit stav rojených sil o více než 1 milion osob s tím, že vojáci, í budou demobilisováni, se zúčastní mírového budování. malo by mne, zda Československo hodlá následovat toho-řikladu.

Předseda vlády Villam Široký: Přirozeně víme, že SSSR il nesmírně důležité rozhodnutí mezinárodního význa- když se rozhodl snížit početní stav ozbrojených sil alších 1 milion 200.000 osob. Tím Sovětský svaz velmi označně dal najevo, že velmi upřímně usiluje o dohodu ákladě svých návrhů z 10. května minulého roku a že svým příkladem podnítit další státy, hlavně velmoci, obným rozhodnutím.

Československo snížilo početní stav ozbrojených sil vloni ázný počet. Početní stav ozbrojených sil v Českoslo- ku je podstatně pod mírovým stavem. Nicméně vyvíjí- velké úsilí, aby došlo k dohodě se všemi zainteresovan- státy, především mezi velmocemi. Dojde-li k této do- í, není pochybností o tom, že ČSR bude mezi prvními, ístě dále sníží početní stav svých ozbrojených sil.

Otázka zástupce AFP Michela Viriona: Můžete nám, pane edo vlády, říci, jaká je okamžitá situace arcibiskupa e a nemá-li čs. vláda v úmyslu následovat úřady ma- í, které oslovily nedávno kardinála Mindszentyho ázka Grúze?

Předseda vlády Villam Široký: Arcibiskup Beran není ani edo, ani nedošlo k uvalení vazby. Arcibiskup Beran ne- ázný úřad. Československý stát má právo žádat, aby občan republiky se podřídil platným zákonům. e, že se záměří od duchovních a jestliže se nemíni ástí, vláda má právo činit příslušná í, aby při tom omezovala náboženskou svobodu

a její výkon. Ta okolnost, že arcibiskup Beran nevykonává svůj úřad, nikterak nemá vliv na skutečnost, že v našem státě je naprostá svoboda náboženského vyznání a jeho výkon.

Dotaz dopisovatelky »France Soir« Grusonové: Je mi známo, že se delší dobu zdržují v Praze syrští důstojníci a delegáti. Chtěla bych tudíž vědět, zdali se Syrii bude uzavřena podobná obchodní dohoda jako s Egyptem, týkající se zbraní, zdali se to týká také některých jiných arabských států a zda budou v ČSR cvičeni arabští a syrští důstojníci, jako jsou cvičeni egyptští.

Předseda vlády Villam Široký: Nedávno jsem měl velmi příjemný rozhovor s panem Grusonem a paní Grusonovou. Tehdy pan Gruson v duchu upřímnosti mi řekl, že korespondent se nikdy nedopustí indiskretností svými otázkami, ale že indiskretní může být jen ten, kdo na kladenou otázku dává odpověď. Podle této zásady mohu být tedy v tomto případě já indiskretní.

Se Syrii jednáme o rozvoj našich vzájemných obchodních vztahů. Zjistě se strany Syrie je zájem i o vojenské věci. Řekněte mi však, proč vidíte jen to, že Československo pro poctivé účely dodává těm národům, které byly do nedávna předmětem vykořisťování? Proč kladete tuto otázku na adresu čs. vlády a jen čs. vlády? A řekněte, proč nekladete tuto otázku na příklad na adresu vlády jejího Veličenstva královny Velké Britannie, na adresu vlády Francouzské republiky i na adresu vlády Kanady. Jak víme, kanadská vláda nedávno dodala nejmodernější reaktivní stíhačky do Izraele. Soudím, že byste získali dokonalý přehled o současné situaci na Blízkém a Středním Východě, kdybyste obdobné otázky také položili těm vládám, které v důsledku své indiskretnosti jsem tadi uvedl.

Opakuji znovu, že tato politika je v naprostém souladu s naším úsilím zabezpečit mír mezi národy a na Blízkém a Středním Východě, že ČSR nikdy nemíní a nebude podporovat nedorozumění mezi národy. Naším přáním je, aby se obě strany dohodly na mírovém řešení svých otevřených otázek.

Otázka zástupce listů »Paris Match« a »Le Temps« pana Chevaliera: Zmírnění napětí se musí jistě projevit v kultuře, v kulturních vztazích mezi národy. Jaká konkrétní opatření hodlá vláda ČSR učinit v tomto směru, na příklad hodlá-li znovu otevřít francouzský institut v Praze, eventuálně francouzské gymnasium a dát do veřejného prodeje noviny a knihy z Francie, případně z cizích západních států?

Předseda vlády Villam Široký: Otázka byla položena tak trochu jednostranně. Tam, kde mluvíme o stycích, tam musí být při nejmenším dva. Tam, kde jsou dva, tam je třeba také mluvit o vzájemných stycích.

Já souhlasím s vámi. Mluvíme-li o zmírňování mezinárodního napětí, o mírovém přátelském soužití národů, musí být velmi intenzivní výměna kulturních statků, velmi živý ruch ve vzájemných stycích. Abych dokázal, že Československo je skromné, uvedu, že mezi ČSR a Francií se vyvíjejí v současném stadiu kulturní styky velmi dobře. Jsou předpoklady k podstatnému rozšíření těchto styků v oblasti součinnosti našich vědeckých pracovníků s francouzskými vědeckými pracovníky, v oblasti výměny divadelních souborů, hudebních těles, spisovatelů, umělců atd. Mám zato, že výsledkem současných kulturních vztahů nutně musí být, aby došlo ke kulturní dohodě mezi ČSR a Francií. A v rámci této kulturní dohody, všestranné kulturní dohody, přirozeně půjde také o to, jaké francouzské ústavy a instituce mají být u nás a jaké čs. ústavy a instituce mají být ve Francii. Soudím, že souhlasíte se mnou, že vzájemné kulturní vztahy musí být rovnoprávné. O takové rovnoprávné vztahy usilujeme.

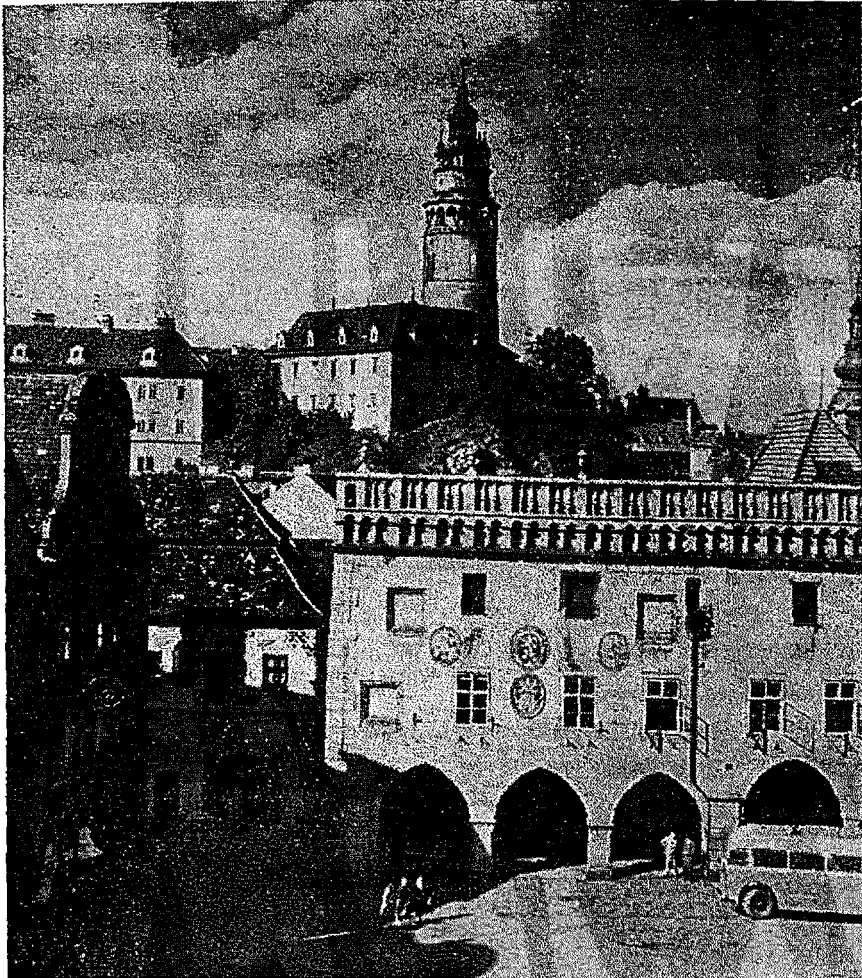
Dopisovatel »New York Times« pan Gruson: Ministerský předseda v jednom ze svých posledních projevů se zmínil o tom, že v procesu proti Slánskému byla vznesena některá obvinění, týkající se Jugoslaviie, a že tato obvinění byla založena na nesprávných předpokladech. Bude se v této věci ještě něco dělat, anebo považuje ministerský předseda to, co již bylo učiněno, za dostatečné?

Předseda vlády Villam Široký: Ve své řeči jsem velmi podrobně uvedl, že v důsledku podvržených falsifikátů došlo k nespravedlivému obvinění téměř všech vedoucích státních a stranických činitelů Jugoslaviie.

Na základě těchto nesprávných obvinění, která měla svůj dalekosáhlý odraz v oblasti ideologie a politiky, došlo k formulování vykonstruované these o »titolsmu«. Pokud v procesu se Slánským se mluvilo o »titolsmu«, přirozeně toto tvrzení neobstojí. To však nikterak neovlivňuje, podle mého názoru, skutkové podstaty trestních činů, za které byl Slánský souzen, neovlivňuje to samu podstatu věci.

Pan Gruson — »New York Times«: V USA takovéto tiskové konference obvykle končí tím, že někdo vstane a řekne: Děkuji Vám mnohokrát, pane ministerský předsedo. To bych chtěl říci i Vám: »Děkuji Vám mnohokrát a doufám, že takovéto tiskové konference bude možno uspořádat opět.«

Tiskovou konferenci uzavřel vedoucí tiskového odboru ministerstva zahraničních věcí, který poděkoval předsedovi vlády a ujistil představitele zahraničního a československého tisku, že budou mít i v budoucnosti možnost se při podobných příležitostech setkat s vedoucími činiteli československé vlády.

Pohled na starobylé město Český Krumlov

Delegace čs. parlamentu byla v Jugoslavii

Ve středu 23. května se vrátila z třítýdenní oficiální návštěvy v Jugoslavii, kterou podnikla na pozvání předsedy Svazové lidové skupštiny Moše Pijačeho, delegace našeho Národního shromáždění, vedená jeho předsedou Zdeňkem Fierlingerem. (Mezi jejími členy byl také poslanec dr. Miroslav Klinger, předseda našeho Výboru pro pomoc navrátilcům.)

Delegace měla možnost procestovat různé kraje země a setkat se s četnými představiteli jugoslávského života. Byla také přijata prezidentem Federativní lidové republiky Jugoslaviie Josipem Brozem-Titem.

Před odjezdem delegace z Jugoslaviie položil zvláštní zpravodaj ČTK několik otázek Zd. Fierlingerovi, který v odpovědích řekl m. j.:

»Na své cestě Jugoslavií jsme se mohli přesvědčit, že jugoslávský lid chová stále upřímné sympatie k naší zemi. Se strany oficiálních představitelů se nám dostalo nejen v Bělehradě a v celém Srbsku, ale i v Bosně a Hercegovině, Černé Hoře, Charvátsku, Slo-

vinsku a ve Vojvodině srdečného přijetí. Bylo nám umožněno zhlédnout vše, co nás zajímalo a setkali jsme se s nejšířšími vrstvami obyvatelstva.

Takřka ve všech závodech a podnicích jsme se setkali s lidmi, inženýry, techniky a dělníky, kteří znají Československo z dob svých studií nebo ze své práce u nás. Všichni projevovali své uspokojení nad tím, že naše staré přátelské styky budou obnoveny.

Myslím, že návštěva naší parlamentní delegace velmi přispěla k tomu, abychom se lépe vzájemně poznali a pochopili, což je nutnou podmínkou každého upřímného přátelského poměru.«

Další občané se vracejí do vlasti

O návrat do vlasti je mezi občany, kteří svého času odešli z republiky, stále velký zájem — at si piší »exulantské« časopisy co chtějí a at si hlasatelé různých »svobodných« stanic namáhají hlasivky jakkoli.

V několika posledních týdnech se vrátilo do republiky skupiny občanů i jednotlivci z Německé spolkové republiky, Rakouska, Velké Britannie, Francie, Austrálie, Norska, Švédska, Belgie a pod. Mnozí z nich prodělali trpkou zkušenost a trnitou cestu utečeneckými lágry i cizineckou legií. Vraceli se však i ti, kteří našli v cizině díky svým schopnostem a dávce štěstí i slušné zaměstnání, především v severských zemích Evropy.

Mezi navrátilci z minulých dnů je na příklad F. Čechťický, který přijel s celou rodinou z Rakouska. Po dlouhých letech odloučení se shledal i manželé Jůdlovi se synem Aloisem, který se vrátil ze Švédska. Z Norska se vrátila B. Svobodová. Mezi navrátilci z Austrálie je Andrej Homola. Mezi občany, kteří prošli službou v cizinecké legií a nyní se mohli konečně vrátit, jsou také J. Ulrych a Rudolf Svoboda.

Počtárští odborníci, kteří v zahraničí osnují své »údaje« o tom, kolik občanů se vrátilo do republiky, mohou tedy pokračovat v činnosti. A můžeme jim zaručit, že budou mít stále co počítat. Je jen jejich chyba, že dělají mylné součty.

STUDENTSKÉ „MAJÁLES“

Praha prožívala 20. května opět jednu zlatouštní neděli. Tisíce občanů se přišly podívat do ulic — za krásného slunného odpoledne — na radostný svátek studentů — majáles. Pařížská třída, kudy šel slavnostní průvod, se podobala včelínu. Děti i dospělí obdivovali maškarády přivazy v okolí právnické fakulty. Čelo průvodu se tvořilo na Staroměstském náměstí. A už zavřískaly trumpetky. Královská družina, zbrojnoši, rytíři, družina císaře »Mazmiliána« a maršálka hraběte Stadionu — šli v přední části průvodu. Proslulé majáles, dávná slavnost studentů, ožily Krojovaná skupina zapěla »Gaudamus igitur« a latinsky provolává slávu universitě a profesorům: »Vivat academia, vivant professores.« Průvod, oděný do pestrých barevných kostýmů všech dob, zahýřil nápaditými alegoriemi, »študáckými« vtipy, satirickým kumilem, důmyslnou vynalézavostí. Legrace bylo až dost. Alegorické vozy, hudba, transparenty, hesla, kresby, maškarády, smích a veselí, výkřiky a skandování. Kolik dobrých postřehů a vtipných kritických poznámek o školství se tu objevilo.

Pražané mohli zhlédnout, kolik jen děvčat dnes studuje na školách, jak se ukazuje stoupající péče o sportovní výchovu mladých a vůbec o jejich kulturně společenský život. Průvod zamířil do Parku kultury a oddechu, kde tisíce a tisíce Pražanů spolu se studenty oslavili krásné chvíle majáles, ve zpěvu, v tanci, v radostném veselí. Na estrádách vystoupily nejlepší studentské soubory s hodnotným programem. Lidová muzika a fašank, tance z Horehroní, gymnastika posluchačů Institutu pro tělesnou výchovu a sport, satirické pásmo »Něko bude po škole«, sólisté baletu a hudby, to vše vyplnilo nedělní odpoledne. Mnozí si zatančili při dechovce, jiní při tanečním jazzovém orchestru, děti si vyslechly pohádky a vyprávění, a nakonec byla před fontánou módní přehlídka studentského oděvní. Ovšemže karikovaná — a tu se každý srdečně zasmál. Radost a veselí vyvrcholily pak na velkém studentském karnevalu, kde se zúčastnily tance všechny známe i neznámé masky průvodu. Přibíháde vše očekávaná chvilka — pánoc. Ve veselé scéně byl karnevalový nový »král majáles«.

Výmysly, jež neobstojí ve světle fakt

»Vysoké ceny zboží a nízké mzdy... Československý dělník si za svoji mzdu může koupit daleko méně než před válkou... Nízká koupěschopnost obyvatelstva... To jsou obvyklé argumenty nepřátelské propagandy. Někdy jsou doprovázeny i pracně sestavenými »výpočty« a »srovnáními cen s mzdami. Společným rysem těchto srovnání však je, že daleko více zatajují, než sdělují. Jejich autoři projevují značnou »zapomnětlivost«. Podívejme se, nač rádi na příklad »zapomínají«.

Především na to, že průměrná měsíční mzda československých dělníků, jež loni činila 1270 Kčs měsíčně, nevyjadřuje celý peněžní příjem pracujících. Je třeba vzít v úvahu i další příjmy:

* Každá rodina s dětmi dostává rodné přídatky, a to 70 Kčs měsíčně na jedno dítě, 170 Kčs na dvě děti, 310 Kčs na tři děti a 160 Kčs na každé další dítě. Zaměstnanec s dvěma dětmi, který má na příklad právě onu průměrnou mzdu, tedy dostane celkem 1440 Kčs měsíčně.

* Každý zaměstnanec, který se stravuje v závodní jídelně, dostává od podniku příspěvek na stravování ve výši 1,40 Kčs na jeden oběd. Měsíčně to dělá dalších 40 Kčs příjmu.

* Vedle toho plynou do rukou obyvatelstvu další miliony jinými cestami. Při narození dítěte dostane rodina zaměstnance 500 Kčs, když se dítě dožije jednoho roku, zaplatí stát místo rodičů jednu šestinu novomanželské půjčky, pokud ji měli. To je tedy dalších 1000 Kčs. Již před tím při sňatku dostali novomanželé 1000 Kčs výbavného.

Všechny tyto výhody pochopitelně zvyšují skutečné průměrné příjmy občanů. Ale to je jen jedna stránka věci. Podívejme se i na druhou stránku — na životní náklady. Kritikové životních podmínek našeho lidu záměrně přehlíží skutečnost, že skladba životních nákladů v Československu je zcela jiná než na Západě. Hlavně proto, že čs. občan může vydat za potraviny a průmyslové zboží daleko větší část své

mzdy než pracující v západních zemích. Může tak činit proto, že ostatní životní náklady nehrají v rodinném rozpočtu velkou roli.

* Tak nájemné představuje vskutku jen malou část rodinných výdajů. Průměrné měsíční nájemné za pokoj a kuchyň činí v ČSR 56 Kčs (před válkou 220 Kčs) a průměrné nájemné za byt o dvou pokojích a kuchyni 88 Kčs (před válkou 380 Kčs).

* Ostatní náklady na obydli jsou rovněž značně nižší, než byly před válkou. Za jednu kilowatthodinu elektřiny občan platí 0,80 Kčs (před válkou 2,70 Kčs), za jeden kubický metr výtlačného 0,50 Kčs (před válkou 1,50 Kčs). Podobně lze uvést, že jeden cent kladenského uhlí stojí 15 Kčs, což je takřka polovina předválečné ceny.

* Minimální jsou i náklady na dopravu. V pražských tramvajích platil občan před válkou 1,20 Kčs; dnes platí 0,60 Kčs a může nadto přeseďat i do trolejbusu a do autobusů, jedoucích do okolí. Jízdné vlakem ve 3. třídě na vzdálenost 20 km stálo v předmnichovské republice 5 Kčs, dnes stojí 2,60 Kčs. To vše jsou plné ceny. Na dopravu do zaměstnání jsou slevy. Pražský dělník může na příklad za 3 Kčs jezdit celý týden všemi městskými dopravními prostředky do práce a z práce.

* A některé náklady odpadají v Československu vůbec. Marně bychom hledali v rodinných rozpočtech vydání za léky a na lékaře. Marně bychom tam hledali účty z nemocnice. Péče o zdraví je zadarmo. Marně bychom tam hledali

školké. Před válkou se na děti na středních školách platilo 200 pololetně (pokud nebyly osvobozeny). Dnes se všechno vzdělání poskytuje zadarmo.

To vše ukazuje, že čs. občané mohou převážnou část mzdy věnovat výhradně na nákup zboží. A jsou to ceny opravdu tak hrozné, jak se v zahraničí tvrdí? Nechtě ukáze srovnání s předmnichovskou republikou, kdy u nás hospodařili kapitalisté. Tehdy se průměrná dělnická mzda pohybovala kolem 500 Kčs, dnes dosahuje 1300 Kčs. Všechno by tedy mělo mít nejméně dvakrát až třikrát vyšší ceny než před válkou.

* Některé ceny jsou však skutečně vyšší než před válkou. Tak cena hovězího zadního masa se z předválečných 15 Kčs zvýšila na 25 Kčs, cena cukru z 6,35 Kčs na 11 Kčs.

* Jiné ceny jsou zhruba stejné jako před válkou. To platí o ceně chleba (2,60 Kčs), mléka (1,80 Kčs), o ceně brambor (0,62 Kčs) a o jiných potravinách.

* A mnoho cen je nižších než před válkou. Tak litr desetistupňového piva stál tehdy 2,60 Kčs, dnes stojí 2,40 Kčs. Podobné cestovní kolo, jež se před válkou prodávalo za 600 Kčs, dnes stojí 485 Kčs. Cena podobného typu vyssavače prachu klesla z předválečných 815 Kčs na dnešních 750 Kčs, cena podobného typu přijímače se snížila z předválečných 930 Kčs na 610 Kčs a podobně. Takřka všechno zboží pro děti, obleky počínaje a prádlem konče, má nižší ceny než před válkou.

Kdo se nad všemi těmito čísly poctivě zamyslí, kdo uváží, jak velkou část svých mezd mohou vydat naši občané na nákup zboží, kdo uváží, kolik služeb je u nás bezplatných — musí přiznat, že tvrzení o nízké koupěschopnosti čs. obyvatelstva jsou jen zlovolnou pomluvou, že jsou jen výmyslem, který neobstojí ve světle fakt.

vs

Jsem přesvědčen, že tato iniciativa se strany Mezinárodního sdružení pro leteckou dopravu spolu s naší dřívější stížností ve věci katastrofy letadla Čs. aerolinií dne 18. ledna t. r. umožní Mezinárodní organizaci pro civilní letectví, aby se s plnou vahou mezinárodní organizace takového významu a se vším důrazem odpovídajícím vážnosti tohoto nebezpečí ve vzduchu zasadila o zastavení protiprávních »balonových akcí«.

Jméno Hlavní správy civilního letectví Československa, v němž způsobilo vysílání balonů již tak velké oběti na životech, zdraví i majetku, mám čest požádat Vás, vážený pane, aby Mezinárodní organizace pro civilní letectví účinně zakročila proti nelegálnímu vysílání balonů u příslušných vlád a podala členským státům co možná nejdříve zprávu o výsledcích těchto svých kroků.

nebo nemají dělat. To je sverázná logika. Podle ní by se nemohlo bránit ani nějaké »soukromé společnosti«, která by, dejme tomu, začala šlét za kanonů přes hranice na území jiného státu, neboť by to byla jen věc takové společnosti...

Takovou »logiku« prostě nemůže zdravý rozum pochopit. V této spojitosti je příznačné, že vzpomenuť vlády nepodaly své protesty oním »soukromým organizacím«, ale právě oficiálně — vládě USA. Je tedy zřejmé, koho ve světě pokládají za odpovědné.

Balony jsou nepochybně jedním z druhů letadel bez pilota, o nichž mluvila již t. zv. Pařížská konvence z roku 1919 a po ní též Chicagská konvence, podepsaná v roce 1944. Zde všude se jasně hovoří o zákazech takových letů nad územím jiných států bez výslovného svolení států, nad nimiž přelétají. Tento názor potvrzuje také hlas dlouholetého zástupce Velké Britannie v ICAO pana F. Tymme, pronesený před časem v listu The Times. Také současní britští právníci jasně definují plnou suverenitu států na jejich vzdušný prostor, při čemž neukládají tomuto prostoru žádné omezení do výše. Rovněž francouzský znalec mezinárodních právních otázek Edouard Clunet stanoví, že suverénní právo států na jejich vzdušný prostor se rozprostírá »usque ad coelum«, jak říkali předkové, čili až »do nebe«, t. j. bez jakékoli výškové hranice.

Také všechny tyto odborníky lze sotva označit za šířitele »komunistické propagandy«.

Je zřejmé: Chicagskou konvenci, na níž je závazný podpis USA, jsou také USA, jako kdokoli jiný, povinny dodržovat. Balonová akce pod ustanovení konvence spadá. Články konvence jasně stanoví otázky suverenity vzdušné plavby. Konvenci je nutno respektovat.

Je zřejmé: Chicagskou konvenci, na níž je závazný podpis USA, jsou také USA, jako kdokoli jiný, povinny dodržovat. Balonová akce pod ustanovení konvence spadá. Články konvence jasně stanoví otázky suverenity vzdušné plavby. Konvenci je nutno respektovat.

OVCE HLEDÁJÍ BERANA

čili: děkujeme - nechceme!

S určitým zpožděním se nám dostala do rukou tiskovina, která si dělá zřejmě domyšlivý nárok na jméno časopis. Říká si »Národní demokrat« a vyšla v Chicagu s údajem »březen 1956«. Kdyby to nebylo urážkou skutečného humoru, řekl bychom, že má nejbližší k humoristickému čtení. Ale tak to není. Je to pouze ubohé.

V úvodníku od jakéhosi Felixe Harvanka (zřejmě podepsaného majitele a vydavatele tiskoviny) se omlouvá, proč toto veledílko vychází »téměř po roční přestávce«. Není čeho litovat, věru ne. Kdyby nevyšlo vůbec, nic by se nestalo.

Ve štitku mají fotografie Viktora Dyky, Karla Kramáře, Aloise Rašna. Zřejmě se tím chtějí hlásit k nechalvalně známým tradicím tak řečených »národních demokratů«, později zvaných »stříbrňácků«. Ale ani to nelze brát za bernou minci. Hlavní články totiž (sepsal nějaký Jiří Havelka) má zase takový námet: Hledá se nový Rudolf Beran.

Tak těžko říci, koho vlastně představují a po kom jejich srdce touží. Nejspíš po tom Beranovi. K tomu možno říci, že bezhlavé ovce vždy hledaly berany. A ti vodili stá-

do. — Moc se to tedy zmíněné tiskovině nepovedlo.

Sotva také někoho navnadí. Emigranti dobře vědí, co zač byl tento »přímý a poctivý sedláček« (jak jej nazývá řečený článek) — že to byl podlézavý zaprodanec Hitlerův, je muž rovnal cestu k našim masným hrncům. A že při tom zůstalo Beranovi dost sádla za nehty, vědí také. A toho by rádi zase viděli v sedle! Kdo jim na to skočí?

Tiskovina se v jiném textu otírá o náš »Hlas domova«. Je nám to srdečně lhostejné. Nezdejší totiž na tom, co si myslí tito stříbrňácko-agrárníci duchové. Mohou stokrát ujišťovat, že »Národní demokrat žije a bude žít«. Však jejich dnům také nebude bez počtu. A mají-li ještě dnes kolem sebe nějakou hrstčku, i ona se jednoho dne definitivně rozplyne. Předzvěst toho mohli vidět nad pochybu zřetelně hned v roce 1945, kdy lidé u nás řekli jednou provždy DOST agrárním stříbrňáckým hejbům a nedovolili, aby se zase rozplemenili.

Odvážují se nám tam troufatě nabízet jejich tiskovinu k výměně. Říkají jasně: Děkujeme — nechceme. Nic zajímavého bychom se tam nedočetli.

—hd—

Letáky SE mají ohlas — v Americ

Redakce našeho listu dostala nedávno od amerického krajana dopis, který by měl zajímat takového Peroutku nebo podobné výtečníky. Ale přestože je — po tisícáté a prvé — usvědčuje se lži, jistě je zajímat nebude. Mají už totiž z ostudy kabát. Zato bude dopis jistě zajímat naše čtenáře. Týká se letáku SE, který máme před sebou. Libo-li otiskneme fotografii. Výrobci letáku ovšem i tak vědí, že nelžeme my, ale oni.

V dopise je psáno mnoho jiné: V balonovém letáku SE č. 39 z října 1935 je také článek »Vypracoval se se 4 fotografkami sateče Fr. Švehly, bývalého krajského funkcionáře soc. dem. v Karlových Varech. Tvrdí se v něm, že Švehla je spolujednatel tiskárny, Švehla je tam vyfotografován »před svým domkem« u nového automobilu (prý je jeho »hrdým vlastním«), pak ještě »po práci v obývacím pokoji« a »v moderně zařízené kuchyni«.

Pravda je tato: Majitelem tiskárny je pan Živec, který dovolil paní Gerdě Švehlové přistoupit za 40% společníka. Švehla je pouze zaměstnancem. V noci pracuje jako uklízeč v Spojených národech. Rozchází se se Živcem a stroje budou prodány v dražbě. Je dlužen na více místech a ztratil kredit u všech známých.

To ovšem v letáku není. Také »za-

pomněli« úmyslně říci, že byt sdílí je s jednou strážnicí a že na fotografech sedí v cizím křesle a v cizí polovině obývacího pokoje. Dostal z bytu 1. ú. ra výpověď a tak se lidé smějí, že musel vystěhovat z vlastního bytu. T vypadá pravda.

Vi o tomto podvodu Peroutka? S krajanským pozdravem C. T., New York

*

Potud tedy dopis. Pisatel se plá: o tomto podvodu Peroutka? Možná o tomto jednom třeba ani neví. A co mu na tom záleží, když takový podvodů on sám i celá organizace páší nespoleč? Je známo, že on ja »svobodný žurnalista« a »objektivní« zorovertel, za něž se vždy vyhlašoval zároveň hlásal poučky o »jepti« prav tištěného slova. A teď už ostatně dáv nehledí ani na tu pravdu pro jep chvilí.

Letáky SE u nás nikoho neomrá. Každý se jim směje. A směje se i tomu »ukázkovému« majiteli »fordky« — r. 1955, neboť je dobře známo, že mnozí uprchlíci dávají konečně fotografovat i před vypuštěnými auty, aby v padali mohovitě a zakryli tak před p buznými doma i jinak zkrachování, hož se ve vytvořeném americkém »i« dočkali.

V. K.

Adrianka odjela k tatínkovi

Několikrát jsme psali o desetileté italské dívence Adrianě Belluci, která se u nás na pozvání Výboru československých žen léčila z následků těžké, zanedbané obrny. Připomeňme si: tatínek malé Adriany byl ochoten obětovat vlastní oko, aby se jeho dcera mohla léčit, když jinak nebylo na léčení peněz.

Nakonec nebylo takové oběti zapotřebí: právě včas přišlo pozvání z Prahy. Malou Adrianu naložili na nosítka a letadlem přivezli z Janova do Prahy. Dopravovala ji její maminka. Nejprve se léčila Adriana v Praze a pak v dětském doléčovací ústavu z následků dětské obrny v Janských Lázních. Zde pod odborným dohledem specialistů se Adrianě vrátila schopnost chodit. Sice ještě musí používat kanadských holí na podporu nožek, tak dlouhou dobu

bezvládných, ale i ty brzy odloží. V těchto dnech odjela Adriana s maminkou, která tady byla stále s do Janova za tatínkem a sestřičkou. Po několika měsících se však vrátí k dokončení léčení. Za pobytu u nás se učila Adriana velmi pěkně česky, mnoho malých i velkých přátel. Dostala četné dárky a hračky ze všech koutů republiky.

Malé Adrianě vrátilo zdraví umě našich lékařů a jiných zdravotnických odborníků. Její maminka mluví o to jako o zázraku. Vždyť už nikdy nevěřila, že její krásná, bystrá dcera bude chodit. A radujeme se i všichni u nás. Pomoc, kterou jsme poskytl Adrianě Belluci, je výrazem skutečné humanity. Budeme i nadále pracovat pro to, aby se porozumění mezi lidmi šílo přes hranice států.

—n—

ČSR žádá účinný zákrok proti vysílání balonů

Náčelník Hlavní správy civilního letectví ČSR František Novák zaslal v těchto dnech panu M. C. Ljungbergovi, generálnímu sekretáři Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), dopis tohoto znění:

Odvolávám se na Váš dopis z 29. března t. r., jímž jste mi oznámil, že obris dopisu Hlavní správy civilního letectví z 22. února t. r., v jehož závěru jsme náležitě žádali Mezinárodní organizaci pro civilní letectví o zákrok proti ohrožování letecké dopravy ilegálním vysíláním balonů, byl postoupen západoněmeckým úřadům.

Tyto úřady se podle telegramu pařížského oblastního sekretariátu ICAO zabývají naší stížností již od 25. ledna t. r., ale zatím nám není známo, zda učinily nějaká opatření proti vysílání amerických balonů z Německé spolkové republiky, jež je flagrantním porušováním mezinárodního práva a zejména chicagské úmluvy o mezinárodním civilním letectví, na níž je založena ICAO.

*

Hlavní správa civilního letectví ČSR musí konstatovat, že vysílání balonů nad československé území pokračuje, kdykoliv jsou k tomu vhodné meteorologické podmínky. Děje se to přes to, že právě v poslední době bylo znovu a mimo všechnu pochybnost prokázáno, že vysílání nekontrolovaných balonů je vážným nebezpečím pro leteckou dopravu. Mám na mysli zejména dopis, jímž se na Vás, vážený pane, obrátil dne 13. dubna t. r. generální ředitel Mezinárodního sdružení pro leteckou dopravu Sir William P. Hildred a v němž vyslovil naději, že Mezinárodní organizace pro civilní letectví učiní opatření k tomu, aby toto nebezpečí ve vzduchu, které vyvolává značné obavy u členských aerolinií IATA, bylo odstraněno.

*

*

»Nerad bych, aby se mi některý z nich dostal na vrtuli,« řekl kapitán letecké společnosti British European Airways pan F. A. Trickleb ve zprávě o setkání svého letadla s letákovými balony.

»... Jsem toho názoru, že tyto balony jsou nebezpečím pro leteckou dopravu,« pravil kapitán holandské letecké společnosti KLM pan Draper v podobné zprávě.

»... Balony by se jednou mohly stát vážným nebezpečím, zvláště když se jejich let kříží s dopravou na letové cestě...« řekl ve své zprávě kapitán švýcarské letecké společnosti Swissair.

Generální ředitel Mezinárodního sdružení pro leteckou dopravu (IATA) Sir William P. Hildred zdůraznil v dopise — týkajícím se balonů — generálnímu sekretáři Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) panu M. C. Ljungbergovi mezi jiným, že »je nutné podniknout s největším urychlením opatření, která by odstranila toto nebezpečí ve vzduchu«. Svůj dopis zakončil: »Doufám proto, že ICAO vyšetří tuto věc s největším urychlením, aby bylo možno obnovit lety civilních leteckých společností bez překážek nebo nebezpečí srážky.«

Tak tedy hovoří odborníci různých zemí o nebezpečí nekontrolovaných balonů pro leteckou dopravu. Na jejich názorech nic nemění to, že pachatelé balonových provokací toto nebezpečí zlehčují.

Nejde ovšem jen o tuto stránku balonových provokací. Věc má i svou stránku druhou, neméně hodnotnou zavržení. A to je hrubé porušování výsostných suverenních práv států, kterého se soustavně dopouštějí všichni, kdo vysílají takové balony, ať už s hlupáckými letáky nebo se zařízením pro t. zv. atmosférická bádání, za čímž se netají nic jiného nežli obyčejná špi-

že protesty proti vypouštění takových balonů patří prý do tak řečené »komunistické propagandy«. Kdo však má troulalost označit výroky kapitánů západních leteckých společností, jež jsme ve stručnosti uvedli, nebo slova Sira Williama P. Hildreda za komunistickou propagandu?

A může tak někdo se zdravým rozumem označit snad oficiální protesty švédské nebo rakouské vlády, zasláné ve věci balonů vládě USA?

Dost často se také »namítá«, že prý vypouštění balonů nelze bránit, neboť je to věc »soukromých organizací«, jímž prý nelze předepisovat, co mají

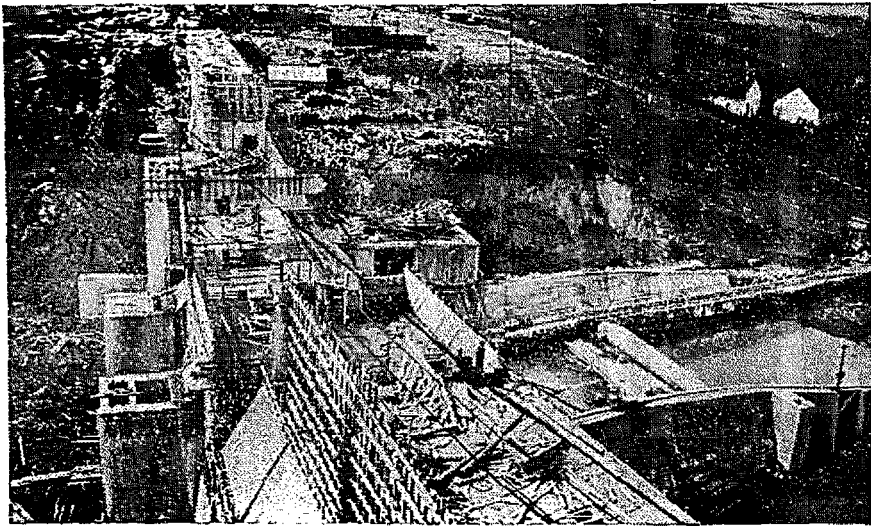
Usnadníme krajanům návštěvu republiky

Cestovní kanceláři Čedoku v Praze přicházejí stovky dopisů se žádostmi našich krajanů, kteří se chtějí podívat na rodná místa, navštívit příbuzné, poznat krásy naší vlasti. Nyní byla provedena opatření, která usnadňují a zjednodušují formality při takové návštěvě. Především budou zkráceny formality našimi zastupitelskými úřady v cizině. Doba pobytu není prakticky omezena.

Povolení k pobytu je zároveň výjezdním povolením. Kancelář Čedoku podle přání návštěvníků zajistí ubytování hostů v předních hotelích v Praze, Brně, Gottwaldově, v našich lázních i na mnoha jiných místech. Byly stanoveny čtyři cenové skupiny pro pobyt podle výběru hostů. Cestovní kancelář zajistí také vše potřebné pro cestování po celé republice.

Zvláštním dopisem sdělila kancelář tato opatření na adresy krajanů v zahraničí i na všechny krajské spolky a upozornila na ně také stále zástupce čs. cestovní kanceláře ve 24 zemích

Druhá přehrada u Ostravy

V jednom z minulých čísel jsme psali o první přehradě na Ostravsku, která byla dána do provozu: o přehradě na Krušberku. Ta druhá, o které chceme psát dnes, hotová ještě není, ale nemá k tomu už tak daleko.

Rozhodně zdaleka ne tolik, jako k tomu dni, který stál na samém počátku. A to bylo někdy v lednu 1951.

Tehdy se tu několik desítek prvních průkopníků zavrtalo do skály i do země, která měla stát základem budoucí hráze. Pak otevřeli lom, postavili drtičnu, lanovku, kabelové jeřáby, přišli tesaři, železáři, čistíři, betonáři a jiní odborníci téměř z celé republiky.

Stavbu hráze si pak rozvrhli do tří úkolů: v roce 1953 byly dokončeny výkopy pro levou stranu hráze, rok nato dokončili výkopy střední části, loni pak zahájili práce na pravé, nejobtížnější straně.

Lidé, kteří bydleli dvacet kilometrů dle po proudu čertovské říčky Luciny, která vypadá jako potok, a do které bys nikdy mnoho neřekl, hledali na to hemžení nahoře v Žermanicích s nedůvěrou. Ználi tu nepokojnou Lucinu. Věděli, že když se zjara naje horskou beskydskou vodou, jde z ní hrůza až v Ostravě. Nejhorší zkušenosti s ní měli obyvatelé ostravské čtvrti Záruček. Kolikrát se museli spásit před ní útekem na půdu, když zaplavovala kuchyně a světnice některých baráček, rozsetých okolo jejich břehů.

»Lucinu? — tu nezkratíte,« říkali. »Raději tu zbourat a odstěhovat se.« To všechno však už patří nenávratně minulosti.

Letos po prvé stáli lidé během povodňové vlny na jejich březích a dívali se, jak Lucina ukázněně teče ve svém korytu, spoutaná a zkrácena ke klidu a pokoře.

»Tak přece —,« říkali lidé dole na Zárubku. »Přece tam nahoře v Žermanicích splnili, co loni slíbili: zadržet letošní povodňovou vlnu.« Ba pravda, byli i takoví, kteří nevěřili a pro jistotu se narychlo odstěhovali. Hráz však nezklamala a už ani nezklame. Vždyť letos na jaře přehrada spoutala už sto milionů kubků vody, zadržela přiválo divokých beskydských bystřin, které letos věru pořádně.

Dnes už stavějí přehradu v Žermanicích těsně u křídla na obou březích, kterými prolouží hráz do obou břehů. V kotlině Soběšovic a Domaslovic, kudy se potáhne několik kilometrů dlouhé jezero, zbourali už domky a teď překládají silnice, které budou v budoucnu zatopeny, do vyšších poloh.

»A kam se vystěhovali lidé,« ptáme se. — »Tamtě,« ukazuje nám inženýr Tvrdík přes hráz, asi tři kilometry dozadu. »Tam je nové moderní sídliště s čtyřiceti pěti rodinnými dvojdomky.« Letošní plán je už vlastně posledním větším plánem žermanických stavbářů. Letos bude hráz dokončena.

»A potom?« — Inženýr Tvrdík se na chvíli zamyslí. »Potom se budeme chystat na další vodní dílo. Tak už to u nás chodí. Postaví přehradu, a ani nemá čas potěšit se nad výsledkem práce a jde zase kus dále, znovu začíná na novém neznámém místě od základů —«

Jak že bude přehrada vypadat za několik let? Změní se v rušné a kypící rekreační středisko ostravských pracujících. Jeho břehy budou pokryty stovkami rekreačních chat, restauračních i zábavních podniků, hladinu jezera budou křižovat motorové a plachetní čluny, kajaky...

Čertovská Lucina, která přinášela lidem neštěstí, bude vracet radost i užitek.

Tam u nás

ZDENĚK KRIEBEL

Dyje, jasná Dyje
lůdkem nožky myje
a nad klenotem Klentnice
se v třpytu pěni vinice.

Ej, kdo tesal z boku ženy
kraj, blankytem tak okřídlený?
Dyje, Dyje vlnka lehká,
která smúchem děti lehtá.

A z viničky podnapilě
slunka slunečnic se zuží,
kdo vás tam sadil, zoubky mě
milé...

Jak obzav přiložit si k čelu
střapatý vítr hrubý,
ten umouněný v pelu.

Z vycházející sbírky »Kniha milosti«

Mozartova »Bertramka«

Nesmrtelný skladatel W. A. Mozart si za svých pobytů v Praze zamiloval město i jeho obyvatele. Jak je známo, nazýval je »svými Pražany«. Nyní byla — v jubilejním Mozartově roce — u příležitosti mezinárodních hudebních slavností »Pražské jaro« odevzdána veřejnosti nově upravená vila »Bertramka«, kde Mozart prožil jako host manželů Duškových krásné chvíle. Zde také komponoval některé části a předehru své slavné opery »Don Giovanni« (»Don Juan«).

Bertramka, ležící uprostřed starých zahrad na stráněch nad Smíchovem, bude prostředím jako stvořeným pro koncerty, zejména komorní hudby. Vila se velkým nákladem proměnila v Památník W. A. Mozarta, kde je uložen také bohatý materiál o Mozartových pobytech v Praze.

Budeme mít brzy sedm televizních vysílačů

Také u nás se televise rychle rozvíjí. Pravidelně již pracují vysílače v Praze a Ostravě. Jejich pořady mají velkou oblibu. V druhé pětiletce postavíme 7 dalších televizních vysílačů. Ještě letos bude uveden do provozu vysílač v Bratislavě. Samostatné studio se tam začne stavět v příštím roce. Napřesrok se začne stavět vysílač brněnský. Bude mít 300 m vysoký stožár. Do provozu přijde v roce 1958 současně s vysílačem v Hradci Králové. Po něm začne pracovat silný vysílač v Banské Bystrici a v Plzni.

Do konce pětiletky postavíme a dáme do provozu televizní vysílače ještě v Košicích a v Českých Budějovicích. Tak bude pokryto během několika blízkých let již 80% území republiky zaručeným příjmem televise.

Zatím byly mezinárodní přenosy televizních programů řídké. V posledním období měl velký ohlas přenos ze zimních olympijských her v Cortině d'Ampezzo.

Význačný úspěch našich fotbalistů

Letošní rok je velmi bohatý na mezinárodní střetnutí československých sportovců. Nejvíce nabídek mají bezpochyby fotbalisté. Jméno našeho fotbalu má ve světě již po několik desetiletí velmi dobrý zvuk. Stačí připomenout proslulé boje fotbalistů na mistrovství světa v roce 1934 v Itálii, kdy naše mužstvo v čele s Pláničkou, Pucem, Nejedlým a dalšími podlehl teprve ve finále v prodlouženém čase 2:1. Když odešla tato stará garda hráčů a nastoupila mladá generace, musela z počátku překonávat značné obtíže. Avšak několikaletá usilovná práce čs. trenérů a vedoucích přinesla ovoce. Českoslovenští fotbaloví reprezentanti sehráli v letošním roce tři mezinárodní utkání. První — s Brazílií — hráli 0:0, ve druhém — v Ženevě — rozdrtili Švýcarsko 6:1 a deset dní poté potvrdili svým skvělým vítězstvím v Budapešti nad neoficiálními mistry světa Maďarskem 4:2, že čs. kopaná opět je vynikající. Od tohoto úspěchu, který zanechal nesmírný ohlas v celém sportovním světě, dostali čs. fotbalisté během několika dnů desítky nabídek k sehrání utkání v zahraničí.

Národní mužstvo československé odejde za několik týdnů na velké turné do Jižní Ameriky. Vybojuje řadu zápasů v Brazílii a v dalších zemích. Poté budou sehrána mezinárodní utkání s Jugoslavií, Německou demokratickou republikou a jinými.

Sto tisíc lidí tleskalo v Budapešti čs. fotbalistům

100.000 příznivců kopané zaplnilo 20. května překrásný Lidový stadion v Budapešti. V hledišti bylo také 2500 československých turistů. První počinek k úspěchu připravili čs. dorostenci, kteří naprosto suverénně porazili dorostenecké reprezentační mužstvo Maďarska 4:1. Poté se rozvinul dramatický boj, jaký už po dlouhá léta v Budapešti nebili svědky. V něm Českosloven-

ske zvítězilo 4:2. Po třinácti letech li tak domácí reprezentanti poraženi na vlastní půdě! To nejlépe k o kvalitě a umění maďarských i listů. Stačí připomenout jenom di porážku Anglie 7:1, kterou jim ze li v roce 1954.

F. Plánička: Hrajeme opí vynikající fotbal

Po utkání jsme hovořili s mnc fotbalovými odborníky. Všichni rozdílu potvrzovali zasloužené ství našich reprezentantů a neopoli zdůraznit, že československý i se opět zaskvěl na nejvyšším si. Zajímavá jsou slova jednoho z me: nejších brankářů světa, Franty P. ky: »S velkým zájmem jsem sle zápas s maďarskými fotbalisty. Maďary znám. Mnohokrát jsem nim bojoval, a nejednou jsme i poraženi. Proto s tím větší ra dnes mohu prohlásit, že naši repr: tanti jsou vynikajícími kolekt který má přednost v tom, že je s vesměs z mladých hráčů. A to zn ná, že může dosáhnout ještě vé a významnějších úspěchů.«

Kapitán maďarských represen: F. Puskás, který tentokrát sledov pas jen s tribuny, měl po skonče: pasu slzy v očích, avšak první slova patřila čs. fotbalistům: »Byl ší a zaslouženě zvítězili. Čs. fotba nejen dosáhl, ale mám za to, že i deňal. Budeme muset mnoho vyk aychom úspěšně Čechoslovákům: rovali.«

Také všechny světový tisk velm: chvalně komentuje vítězství Čech: váků. Bylo přímo požitkem sledov píse maďarský Nepsport, jak ně hráči, na přičad Dolejší, Hledík, ravčík a jiní prožívají hrů. Opět: předností maďarské kopané byly: stíženy. Je třeba ustat, že Česl: venská kopaná zaznamenala v pos: době mimořádné pokroky. J.

Odleva: Pazdera, Kraus, Masopust, Moravčík, Feureisl, Hertl, Borovička, Hle Pluskal, Dolejší a Novák.

Ze všech končin světa — doma

František Čechtlík (narozený 1920 ve Vídni) pochází z české videňské rodiny. Tam se vyučil dámským krejčím. V roce 1940 byl povolán k službě do německé armády, ale jako Čech byl propuštěn a nasazen pak do továrny na letecké motory. Od 1942 byl v »technische Nothilfe« — až do konce války. V únoru 1946 spolu s rodiči reemigroval do ČSR. Byl zaměstnán v České Lípě jako úředník. V Rakousku měl manželku Annu, rozenou Treadawayovou (rakousko-anglického původu), za níž po skončení vojenské služby odjel.

Pracoval tam nejprve jako dělník v továrně na hodinky, pak jako dámský krejčí, modelář, střiháč a podobně. Když mu bratr napsal, že je u nás amnestie, přijel. A s ním i jeho žena a dvě děti. Chce samozřejmě zase pracovat ve svém krejčovském oboru.

Elektrotechnik Alois Holý (narozený v květnu v Praze) je ze sedmi sourozenců dělnické rodiny. Nejprve pracoval po vyučení u různých firem a podniků, koncem roku 1939 odjel na práci do Německa, kde byl zaměstnán u firmy Siemens v Rostocku. Začátkem roku 1941 přijal zaměstnání v Berlíně. V červnu 1941 byl zatčen gestapem a poslán do koncentráku v Oranienburgu, odkud byl v červnu 1942 zařazen do závodu BMW v Berlíně. V červnu 1945,

po osvobození ČSR, byl povolán na vojenskou cvičení. Pak pracoval v Praze ve svém oboru u několika firem.

V dubnu 1949 utekl bez povolení do západního Německa, protože nesouhlasil s naším zřízením. Prošel tam různými tábory pro uprchlíky a v červenci 1949 se dostal ilegálně do Paříže a v prosinci téhož roku se přihlásil na loď v Rouenu. Jezdil pak do Afriky, Švédska a Irsku. Od srpna 1950 byl zaměstnán u několika firem jako elektrikář — opět v Rouenu. Za dva roky se vrátil do západního Německa a žil bez zaměstnání. V lednu 1953 se přihlásil do L. S. Co. a sloužil postupně v české, francouzské a nakonec polské kompanii až do srpna 1955, kdy byl přijat do jedné americké radiostanice jako mechanik u dálkopisu. O amnestii se dověděl až v listopadu minulého roku a našel potom též cestu domů podobnou jako kdysi za hranice.

Pani Božena Svobodová, rozená Vittmajerová (narozená r. 1896 ve Slaném) neustála z dobrodružnosti. Šla za svým manželem, který utekl ze strachu před trestem pro nadměrné zásoby, které u něho byly nalezeny. Sama pochází z rodiny majitele krejčovské živnosti, její muž byl inspektor bývalé finanční stráže. Vyučila se švadlenou a až do sňatku v roce 1929 šila u svého otce. Rok byla tehdy také na zkušene u svého strýce ve Francii.

Po útěku musila žít ona i její muž v utečeneckých táborech. To je hodné

tisnilo, i když na příklad v Murnau dělal její manžel šéfa lágrové policie.

V červnu 1951 se jim zdařilo vyemigrovat do Norska. Pracovali tam jako myši nádobí v kavárně v Oslo. Paní Svobodová pak i jako kuchařka. Nedařilo se jim špatně, ale přece jen si takto svůj život nepředstavovali. Když paní Svobodová zemřel manžel, nebylo už ničeho, proč by tam zůstala. Přijela tedy domů k sestře.

Po útěku (a po výsleších na CIC ve Vídni a v Linci) pracoval rovněž u sedláků a krátce v jedné chlebně.

V roce 1954 se oženil s Pavlou, rozenou Radingerovou, zemědělskou dělnicí. Má s ní 2letého synka. K návratu se rozhodl hned, jak se dozvěděl o amnestii, ale čeká na vyřízení žádosti pro svou ženu. Ona budou pracovat na usedlosti manželových rodičů, kteří sami již na práci pro stáří těžko stačí.

Automechanikem se učil, ale nedočkal Alois Jůdl (narozený 1933 ve Václavě, okres Rakovník). Jako sedmnáctiletý překročil z dobrodružství hranice. Po zadržení v západním Německu jej poslali zpět do ČSR. Za rok pak útek opakoval, dostal se do lágru Valka a odtud do Švédska. Byl tam zaměstnán jako dělník v závodě ASEA ve Västerösa a od listopadu 1953 do března 1954 jezdil jako jídonosič, kuchař a pod. na lodi.

Ve Švédsku se též seznámil s Mariannou Perssonovou, ke které se přestěhoval do Hoforsu, kde pak pracoval v závodě S. K. F. Když dostal od rodičů z domova dopis o amnestii, rozhodl se pro návrat a požádal o příjezd též pro svou družku a dcerku. Teď jsou všichni tři už v ČSR — a bude svatba. Pracovat bude Jůdl v ocelářském průmyslu. I když se mu nedařilo ve Švédsku zle — doma je přece doma. říká.

Až z Austrálie se vrátil Andrej Homola (narozený roku 1905 v Kostelní Vsi, okres Prievidza). — Pocházel z robotnické rodiny, která za pracou cestovala po Slovensku a okolitých krajinách. V roce 1928, po skončení vojenské služby, odišel do Rakúska, kde sa aj oženil. Jeho manželka aj deti teraz žijú na Slovensku. Homola pracoval v Rakúsku do roku 1939, kedy prišiel domov na dovolenku. Pretože ju »pretiahlo«, okupanti ho poslali na prácu do Nemecka. Tam za ním v roku 1943 pristavala aj žena a spolu sa vrátili na Slovensko, do Bratislavy. Po vojne pracoval ako taxikár a v apríli 1949 utiekol za hranice. Doma mal rodinné nepríjemnosti a takýmto spôsobom sa iŕh chcel zbaviť.

Najprv žil v utečeneckých táborech, potom odcestoval do Austrálie. Živil sa ako pomocný robotník v rôznych automobilkách v Melbourne. Teda aj keď bol — ako z jeho celého života vidno — na pobyť v cudzine zvyknutý, predsa sa mu začnel po vlasti, vrátil sa domov. Opäť bude v Bratislave taxikárom.

Jako patnáctiletý utekl z nerozumu Josef Staniček (narozený 1934 v Třebošně na Plzeňsku), dělník v tachov-

ské továrně na hračky. S ním i jeho kamarád Vladimír Zvěděl překročili hranice se přihlásili am ké policii ve Waldhausu, odkud je slali na IRO do Amberku. Potom v Murnau. V Offenburku se Star přihlásil do cizinecké legie, ale za síc utekl, když viděl, že se z legie cejí mrzáci. Šel zpět do Murnau a tud do lágru pro mladistvé v Bad ling. Zde se začal učit truhlářem nedoučil se, protože mu povolili oc do Švédska.

Od prosince 1950 do května pracoval v továrně na šrouby v stahammaru a pak jako brusič ž v továrně Mölntorps v Kolbäcku. Po nastoupil v továrně na dráty elektrická vedení v Aelvsjö a ke l minulého roku v loděnici v Lands ne. Zde pracoval až do svého náv domů. Neměl se v cizině nedobře už se mu stýskalo po domově.

V kladenských železárnách prac Rudolf Svoboda (narozený 1921 v I u Kladna). Po válce získal usedlos Valše u Tachova. Ale pro nes: v rodině a z ponoukání jistého s utekl za hranice. Byl poslán po v: chu německou policii do lágru Reg burg, ale ještě než tam dojel, z: jej verbíři pro službu v cizin legii. Prošel základním výcvikem parašutisty. Dostal se do Afriky, žil u sanitářů v Indočíně, ale když mocněl ochrnutím na levou st: musel se sám léčit.

Po návratu do Paříže byl zam nán jako zámečník a instalatér u my FENWICK v St. Quen. K náv do vlasti se rozhodl na základě zornění, že mu doma onemocněla r želka. Až při tom se dozvěděl o i nosti beztržestného návratu — a r využil. Bude zase pracovat se ž na usedlosti.

Náš komentár:

Mierová spolupráca na postupe

V dňoch 15. až 19. mája prebiehalo v Moskve rokovanie medzi sovietskymi a francúzskymi štátnikmi: N. A. Bulganinom, N. S. Chruščevom, V. M. Molotovom — Guy Molletom a Christianom Pineauom. Stretnutie sa uskutočnilo po tom, čo predstavitelia novej francúzskej vlády, obidva predáci socialistickej strany, prijali pozvanie sovietskej vlády k návšteve Sovietskeho svazu.

V krátkom čase necelých pliatich týždňov došlo tak k druhému mimoriadne významnému medzinárodnému stretnutiu na najvyššej úrovni, ktorého účastníkom bol Sovietsky svaz. V čase od 18. do 27. apríla boli na štátnej návšteve v Anglicku sovietski štátnici — a krátko po svojom návrate mohli hostiť v Moskve predstaviteľov Francúzska.

Pri tom nie je možné nevidieť, že rokovania francúzsko-sovietske práve tak ako rokovania britsko-sovietske sa v mnohých rysoch seba podobajú a priniesli tiež veľmi podobné — a to veľmi pozoruhodné a úspešné výsledky.

Stúpenci „studenej vojny“, nepriatelia rokovania — ako hlavnej a jedinej možnej metódy riešenia medzinárodných problémov — sa, ako je známe, dlho a úporne pokúšali zmariť nastúpenie tejto cesty. Je v dobrej pamäti všetko, čím sa snažili odvrátiť anglického ministerského predsedu Edena od jeho úmyslu prijať sovietskych štátnikov v Anglicku. Nie je neznámou vecou, že taktiež na francúzskych predstaviteľov sa robil nátlak, aby pozvanie do Moskvy odmietli. Tieto snahy skrachovali. Sovietski štátnici v Anglicku boli a Mollet a Pineau boli v Moskve.

V Londýne aj v Moskve, medzi Angličanmi i Rusmi, medzi Francúzmi a Rusmi sa vecným spôsobom, kľudne a úspešne prerokovali závažné medzinárodné problémy i otázky vzájomných vzťahov medzi rokujúcimi krajinami. V celom rade otázok došlo ku zblíženiu stanovisk, v celom rade iných otázok mali štátnici možnosť ďaleko lepšie poznať svoje stanoviská. Všetci štátnici sa pochvalne vyjadrili o veľkých možnostiach, ktoré skytá osobný styk.

Dôsledky sú bezprostredné: v západnej tlačí dnes už vskutku odumiera stará, falošná verzia o „sovietskej hrozbe“, ktorou propagátori zbrojenia dlho kŕmili verejnú mienku v snahe stlmiť odpor proti pretekovi v zbrojení. Medzinárodná atmosféra sa významne očisťuje od zbytkov studenej vojny. Začína prúdiť čulá kultúrna a hospodárska výmena, ktorá sa neustále zväčšuje. Nebezpečenstvo vojny je stále menšie. Svet sa pripravuje k trvalému mierovému spoločenstvu medzi štátmi — bez ohľadu na ich vnútorné zriadenie — a pri rešpektovaní ich vnútorných záležitostí, ich zvrchovanosti.

Ved tieto zásady sú jasne obsiahnuté ako v komunikácii anglicko-sovietskych rozhovorov, tak aj v komunikácii z francúzsko-sovietskych rozhovorov.

Je samozrejme, že tento obrat vo vzťahoch medzi Anglickom, Francúzskom a Sovietskym svazom je začiatkom obratu vo vzťahoch v Európe vôbec. Lebo Sovietsky svaz, Francúzsko a Anglicko sú najvýznamnejšími európskymi štátmi, a keď sa rozhodujú prijať takéto zásady, keď sa dohodnú

Christian Pineau byl v Praze

V pátek 25. května se zastavil v Praze cestou z Moskvy francouzský ministr zahraničních věcí Christian Pineau s chotí. Na ruzyňském letišti jej přivítal český a francouzský ministr financí CSR Julius Duriš. Na letišti vlála francouzská a československá státní vlajka. Paní Pineauová byla odevzdána kytice rudých růží a žlutých tulipánů.

Ministr Pineau poděkoval za srdečné přivítání. Na počest jeho krátkého pobytu v Praze uspořádal francouzský velvyslanec v CSR Claude de Boissen oběd, jehož se zúčastnili ministři Duriš a Štoll a diplomaté. Odpoledne navštívil ministr Pineau ministra zahraničních věcí CSR Václava Davida, který se léčí v sanatoriu. Po přátelském rozhovoru s ním podnikl host projížďku Prahou a potom pokračoval v cestě do Francie. Tak mohla po dlouhé době Praha opět pozdravit francouzského státníka.

žít v trvalom mieri a priateľskej spolupráci, potom to hlboko ovplyvňuje celý politický život v Európe. V priebehu času sa umelé prieťahy, ktoré ešte dnes oddeľujú jedny európske národy od druhých, budú musieť odstrániť. Život si vynúti širokú, neobmedzenú spoluprácu všetkých krajín európskeho kontinentu. A neobmedzená výmena tovaru aj kultúrnych statkov, vzájomné návštevy a lepšie vzájomné poznanie, to všetko prirodzene bude len k blahu všetkých krajín Európy.

Uvoľnenie napätia umožnilo už všetkým krajinám socialistického tábora uskutočniť čiastočnú demobilizáciu ich armád. Teraz pristúpil Sovietsky svaz k tomu, že ďalej znížil stav svojich ozbrojených síl o 1,200.000 mužov, a to navzdory tej okolnosti, že na zasadnutí podvýboru komisie OSN pre odzbrojenie sa nepodarilo dosiahnuť dohody o odzbrojení. Taktiež tento akt mocne prispieva k uspokojivému vývoju medzinárodných udalostí. Horúčkavité zbrojenie, ktoré pripravovalo národy o plody ich práce, nebude možné dlho udržať ani na Západe.

Medzinárodná problematika je pochopiteľne príliš bohatá, než aby bolo možné jedným razom vyriešiť všetky sporné problémy. Treba mnoho rokovania a trpezlivých rozhovorov. Avšak už v Ženeve sa šéfovia štyroch vlád rozhodli prečikárnuť vojnu ako prostriedok urovnávania sporov. Nastúpila sa cesta rokovania a od rokovania Francúzska a Anglicka so Sovietskym svazom nebude ďaleko ani k rokovaniu Spojených štátov so Sovietskym svazom — a pochopiteľne aj k rokovaniu Spojených štátov s Čínou na vyššej úrovni, než je nekonečná diskusia veľvyslancov v Ženeve.

Najdôležitejšou skutočnosťou tejto doby je to, že všetky mádeje na vojnu sú nezmyselné a hlúpe, že vlády všetkých rozhodujúcich štátov dnes vojnu, odmietajú. Preto tiež každé ďalšie medzinárodné rokovanie prináša nové rozšírenie mierovej spolupráce medzi krajinami bez ohľadu na to, aké zriadenie v nich existuje. Mierová spolupráca je dnes hlavným heslom vo vývoji medzinárodných vzťahov.

Otakar Ryšánek

„Dalibor“ v Berlíne — „Čarostřelec“ v Praze

V květnových dnech došlo k pěkné výměnné akci, k pohostinským vystoupením operního souboru pražského Národního divadla v Berlíně — a na oplátku k pohostinským hrám berlínské „Komische Oper“ na jevišti pražského Smetanova divadla.

Národní divadlo předvedlo berlínskému obecenstvu s nevšedním úspěchem tři inscenace: Smetanovu hrdinskou operu „Dalibor“, Dvořákovu operní pohádku „Rusalka“ a silné dramatické dílo nové slovenské hudby „Krúňava“ od Eugena Suchoně.

Je těžko říci, které dílo mělo větší úspěch. Odborní i denní tisk, znalci i publikum ocenili provedení všech tří oper jako ukázky vrcholného umění členů Národního divadla a jako potvrzení vysoké úrovně a věhlasných tradic naší první operní scény. Vysoko vyzve-

daři dirigenty Jaroslava Krombholce a Zdeňka Chalabala, přesnou hru orchestru, svěžest hlasů sboru i sólistů. Mezi nimi na sebe upozornili zejména Beno Blachut, Ivo Židek, Ed. Haken, M. Podvalová, M. Šubrtová, D. Tikalová a další. Oceňuje se i výrazná výprava všech tří předvedených oper a režijní vedení.

Také koncerty M. Tauberové a stálá pohostinská vystoupení pěvce R. Asmuse v Janáčkově díle „Liška Bystrouška“ měly u berlínskému obecenstvu i kritiky nevšední úspěch.

*

Pražská hudební veřejnost uvítala pohostinská představení „Komische Oper“ s podobnou vřelostí. Nebylo jisté lehkým úkolem dobyt úspěchu s romantickým „Čarostřelcem“ C. M. von Webera právě v Praze, kde je jeho dílo

důvěrně známé. (Skladatel býval dokonce dirigentem Stavovského divadla.) Po-dařilo-li se to souboru v čele s průbojným režisérem Walterem Felsensteinem a dirigentem Meinhardem von Zallingerem tak jednoznačně, mluví to o vynikající úrovni ensemblu. Tím spíše, že se jejich úspěch opakoval i při uvedení v Praze dosud neznámé — komické opery předního představitele moderní německé hudby Richarda Straussa „Mlčenlivá žena“. Berlínská „Komische Oper“ staví své úspěchy na dokonalé jednotě hudební a herecké stránky představení. Těto jednoty dávají do služeb své talenty zejména sólisté, suverénně ovládající pěvecké i mimické umění.

Výměnné pohostinské hry obou divadel výdatně přispěly k sblížení obou našich sousedních zemí.

—am—

Hledají se... pomozte nám!

„Jsme oba přestárlí, je nám přes 70 let. Odchodem našeho syna za hranice nesmírně trpíme. Očekávali jsme, že nám bude ve stáří oporou. Ale opustil nás sveden svými kamarády z mladistvé nerozváznosti...“. Kolik bolu a trpkosti je v těchto slovech starých manželů Josefa a Růženy Dančákových z Petrovic na karvinském okrese. Kolik starosti prožili a co žalu vytrpěli za těch osm let, která uplynula ode dne, kdy jejich — tehdy šestnáctiletý syn — Karel Dančák opustil se svými kamarády republiku!

Podle sdělení rodičů by se jejich syn, který údajně žije v Alžíru, rád vrátil domů. Píše však, že k tomu nemá žádnou možnost. Rodiče se domnívají, že patrně neví o amnestii a prosili, aby mu to bylo našim prostřednictvím sděleno. Výbor vyhověl jejich přání a odeslal Karlu Dančákovi dopis, v němž mu oznamuje možnost beztrápného návratu. Avšak dopis, odeslaný na adresu, kterou Výboru dali rodiče Karla Dančáka, se vrátil zpět s poznámkou, že v Saidě v Alžíru je adresát neznám.

Obracejí se proto na naše čtenáře, kteří Karla Dančáka znají a prosíme, je jménem jeho rodičů, aby mu sdělili, že otec i matka čekají na jeho návrat. Jestliže je ještě v Severní Africe, nechť se obrátí na náš zastupitelský

úřad v Paříži, kde mu bude poskytnuta pomoc i bližší informace. Adresa zní: Ambassade de la République Tchèque, Slovaque, 15, Avenue Charles Floquet, Paris VII. Prosíme současně i ty, kdo se již dříve setkali s Karlem Dančákem, aby nám sdělili jakoukoli sebe-menší zprávu o jeho osudu.

Již dvakrát jsme pátrali v našem časopise po Drahomíru Kaniovi, narozeném roku 1930 v Ostravě. Na naší výzvu v č. 32 se ozval jeden z našich čtenářů A. S. z Norska, který potvrdil to, co jsme se už dozvěděli od některých navrátilců, totiž, že Kanía z táborů v Itálii odešel do Ecuadoru. Byl tam prý vylákan bývalým továrníkem Sedláčkem. Poslední místo Sedláčkova, a patrně tedy i Kaniova pobytu, které je našemu čtenáři známo, je Ecuador-Quito. Bližšího neví nic, jen upřímně přeje matce i synovi, aby naše pátrání mělo úspěch.

V těchto dnech nám opět matka Drahomíra Kanil, Marie Benadová ze Žiliny u Nového Jičína napsala dopis plný zoufalství. „Prosím, promiňte, že vás zase obtěžuji“ — píše — „ale jsem opravdu zoufalá nad svým synem. Já si někdy myslím, že už snad ani není mezi živými. Žiji pořád v nejistotě, dělám si starosti, zda má co jíst, zda nechodí ohraný, zda se nechová ne-

slušně vůči naší drahé vlasti. Prosím o sdělení, zda jste se něco nového dověděli. Předem vám mockrátě děkuji za vaši námahu, neboť vím, že se opravdu snažíte jej vyhledat.“

Znovu opakujeme výzvu paní Marie Benadové jejímu synovi Drahomíru Kaniovi, děkujeme našemu čtenáři z Norska za jeho snahu nám pomoci a prosíme své čtenáře o další spolupráci.

V roce 1949 odešel z domova Martin Rožek, narozený 21. prosince 1929, zaměstnaním dřevosoustružník, posledně bytem ve Vysokém Mýtě. Několikrát o sobě podal zprávu ze Sydney, ale všechny dopisy, které mu matka zaslala, se vrátily zpět jako nedoručené. V těchto dnech se dostavila do sekretariátu Výboru sestra Martina Rožka, Milada a prosila nás, abychom prostřednictvím našeho časopisu vyzvali jejího bratra k návratu. Je to vřelé přání jeho matky Žofie Rožkové.

Jestliže dosud Martin Rožek žije v Austrálii, nechť se obrátí o pomoc a informace na náš zastupitelský úřad v Sydney nebo v Melbourne. Prvá adresa je: Consulate General of the Czechoslovak Republic, 23 Kambala Road, Bellvue Hill, Sydney, Australia, druhá zní: Consulate of the Czechoslovak Republic, „Stonhills“ 34, Queens Road, Melbourne S. C. 2 — Australia.

OTEVŘENÝ DOPIS Anděle Vlčkov

Již několik měsíců žije spokojeně v republice paní Zdeňka Cerková-Schemová, která se vrátila z Kanady. Obrátila se v těchto dnech na naši redakci s nádující prosbou: „Přikládám otevřený dopis pro Andělu Vlčkovou, která tohoto žije někde v Austrálii.“ píše. „Odešla se mnou na Západ v roce 1948. Bylo jí přes 15 roků. Měla jsem se o ni starat, ale bylo mi to znechuceno...“

Vyhovujeme přání paní Cerkové a její dopis otiškujeme. Současně prosíme všechny naše čtenáře, kteří Andělu Vlčkovou znají, aby ji o tomto dopise uvědomili:

Milá Andělko! Blahopřálas nám k vánocům v roce 1954. Od té doby jsem o Tobě neslyšela. Můj dopis mi vrátili s poznámkou: „Nedoručitelný!“ Nesmíš si myslet, že jsme na Tebe zapomněli. Moje sestra zemřela. Já jsem se vrátila do Československa. I Tobě radím k návratu.

Ničeho se neobávej, nikým se nedej odradit. Než jsem se rozhodla Ti napsat, dobře jsem vše uvážila. Dokážeš-li s tím, čemu ses ve světě naučila, doma dobře hospodařit, dobře se Ti povede. Kdyby ta naše země byla sebelepší, je krásnější než všechny divy světa. Bližší se k domovu a hleď si očima každý strom, domek, pole, lou-

ku a říkáš si se šťastným úsměvem: „Je to všechno naše!“

Jak si oddechnu, až se vrátíš! Lkrát si vyčítám, že jsem Tě brala světa. Mohla jsem tušit, jací se z nás stanou nevolníci? Tebe zb svěřenosti pro nezletilost, roz nás od sebe. Stále mám ten obraz očima: Nákladní vůz, přepíněný zletilci, ty poslední s očima do vyplakanýma. Jak ta vzpomínka! A já ti nemohla pomoci. Nesměla jsem o Tebe starat, prý jím přiná úkol „zachraňovat“ vás pro ž A „zachraňte“ vás? Kolik jich o lo? Vrací se domů uštvaná mlé ubozí ztroskotanci.

Věřím však, že byla silná, že stála. I když ne, nikdo nad Tebou zlomí hůl. Jen se vrať! Tím končí srdečně Tě zdravím. Tvoje

Zdeňka Schemocková
Praha 6, Třída Národní obrany č.

ČTENÁŘI NÁM PÍŠÍ...

Z dopisů, které jsme v minulých dnech dostali od našich čtenářů, otiškujeme dnes dopis K. K. z Austrálie. Je to jeden z mnoha těch, které vyjadřují touhu po domově a víru, že nastane chvíle, kdy jejich pisatelé uvidí opět rodnou zemi.

„Již několik měsíců“ píše čtenář K. K., „dostávám pravidelně váš časopis „Hlas domova“. Děkuje vám za úroveň a i moje manželka, která již delší dobu trpí steskem po domově. A tak jsme se dohodli, že se přihlásíme k odjezdu do vlasti. Hned jsem sešel a napsal dopis na náš konsulat v Melbourne. Odpověď však zatím nedošla a tak dnes píš druhý dopis stejného obsahu, ale na adresu v Sydney.“

Rádi bychom se vrátili domů do svého rodného kraje a dali svým dětem možnost vidět naši krásnou vlast, kterou ony v životě nespátřily, neboť se narodily v cizině. Žádá je v tom, že nemáme žádné úspory, takže je vyloučeno, abychom si platili veškeré cestovní výlohy sami. Můžete nám, prosím, vy poradit v našem případě?

Přikládám vám výstřížek ze zdejších novin „Daily News“ ze dne 10. dubna 1956. Nevím opravdu sám, co za tím článkem stojí: pravda či lež? Prosím, odpovězte mi v „Hlasu domova“.

V článku, jež nám náš čtenář zaslal, se v podstatě říká to, na čem jsme již odpovídali v č. 44 jinému našemu čtenáři, rovněž z Austrálie, který nám zaslal výstřížek podobného znění z jiných australských novin. Jde totiž o to, že podle těchto článků se prý na základě dopisů, které dostali z Československa a v nichž se hovořilo o am-

nestii, vrátilo zpět 12 utečenců a chní prý byli potrestáni.

Tak jako v čísle 44., odpovídá dnes znovu, že všechno to, co v tomto článku otištěno, je slovo slova lež. Ještě žádný navrátillec byl potrestán. Návrat je zcela trestný. Chtěli bychom se při tétoležitosti zmínit ještě o další. V obou výstřížcích, které nám byly slány, figuruje jistý Mr. Frank Bel který div že nezapísal, že naše obč aby se nevraceli, a liči, kterak bi nahnání na těžkou práci v dolech hutích. Víme dobře, kdo to Mr. Be je. Je to pan Bejček, vydavatel chvalně známého českého listu i fic, vycházejícího v Austrálii. Je i vuhodné, že se tak najednou o zájmy uprchlíků. Ti mu však : mě na vějičku už neseďnou, pro — jak jsme se dozvěděli — je to vočník, který dluží utečencům pe Mnozí z nich svorně říkají: „Ta darebáci jako je Bejček nebo V jsou dávno odbytými veličinami. V rat peníze v campech, slibovat hor ly, na to jsme je užili. Ale nikdy nás neudělali, ani co se na nehet jde.“ Tolik pro charakteristiku i kteří se chtějí vydávat za vaše ml

Našemu čtenáři K. K. dále dop čujeme, aby svůj případ doporu uroval na našem zastupitelském v Melbourne. Není vyloučeno, že č nedošel. Sami tak nemůžeme u protože nemáme jeho plné jméno a e su. Chtěli bychom mu říci, aby n obavy a napsal nám pod plným : nem s adresou, abychom mu v d mohli odpovědět podrobně.

DOPIS Z DOMOVA

Před nedávnem jsme uveřejnili v našem časopise krátký dopis od Vlasty cikové, která se vrátila z Kanady. V Československu se jí krátce po návratu n dílo děcko a šťastná maminka nám nyní napsala o tom, jak hlubokým dojmer ni zapůsobila péče, již se jí dostalo.

„Mohu vám s radostí sdělit“ — píše — „že se mi 13. března narodil zdravý chlapeček. Musím říci, že jsem po návratu do vlasti opravdu nepočítala s takovou péčí, jaké se zde dostává matkám před porodem i po něm. Myslela jsem si, že si tuto péči ani nezaslужuji, protože jsem odešla do zahraničí. Zde v porodnici v Šumperku se o mě starali skutečně dobře. Děkuji opravdu všem a především naší vládě z celého srdce za pomoc, která mi byla poskytnuta.“

O všech těchto krásných sociálních zařízeních, která tu jsou, se v kapita-

listických zemích nepíše. Lidé na padě si mohou v novinách přečíst to, že tady u nás není nic k dos že je všude nedostatek. My navré jsme byli opravdu překvapeni, i jsme viděli dostatek zboží v obcho i zvýšený životní standard v rodin

My ženy celého světa jsme prv ochránkyněmi míru a naše láska i tem, které jsme s bolestmi zrodí které s velkou obětavostí vychov me, nás zavazuje k tomu, abychor přály mír a spolupráci národů ce světa.“

Přejeme si obchodovat s celým světem

S hlavními 52 státy se rozvíjí čs. zahraniční obchod podle obchodních smluv obecné povahy s doložkou nejvyšších výhod. Kromě toho uzavřela naše republika dohody o výměně zboží s 34 státy. Nové obchodní dohody byly sjednány a podepsány v posledním období s Burmou, Ceylonem, Jugoslavií, Kanadou, Koreou, Portugalskem, Sudanem, Švédskem a Vietnamem. V letošním roce se připravuje smluvní úprava obchodu s dalšími státy.

Základ obchodu Československa tvoří obchodní styky se Sovětským svazem a ostatními spřátelenými zeměmi střední a východní Evropy. Rozšiřuje se však podstatně i obchod s ostatními státy, který byl loni o třetinu vyšší než předtím. V současné době máme velké možnosti podstatného zvýšení zahraničního obchodu s Francií a Anglií.

Pro letošní rok předpokládají již uzavřené smlouvy zvýšení obchodu na pří-

klad s Rakouskem o 55 procent, s meckou spolkovou republikou o 63 cent. S Belgií se obrát obchodu koslovenska má zvýšit asi o třet s Dánskem a Portugalskem asi d násobně a se Švédskem dokonce i násobně. Objem obchodu s Turec a Švýcarskem má doznat letos zvý o 40 procent.

(-mi

Poslechněte si v Čs. rozhlasu Vysílání v českém a slovenském jazy pro krajany v zahraničí:

Středoevropský čas:	Kc/s	Vln
02,00—02,30	9.550	
"	9.670	
"	6.030	
02,30—03,30	9.670	
"	6.030	
04,30—05,00	9.670	
"	6.030	